

از ادعای تا واقعیت

ادبی نیست. در آن صورت باید پرسید که آیا روزنامه‌های «رستاخیر» و «آیندگان» و مجله «سپید و سیاه» و امثال آن اعتبار بیشتری داشته‌اند؟ مرز این اعتبار کجاست؟

مؤلف به سی سال مقاله‌های مجله «سخن» درباره شعر نو نوشته یکی از بزرگترین ادبیان و منتقدان ادبی ما، یعنی دکتر خانلری، ارجاعی نداده و نقل قولی نکرده است، از نوشته‌های پرمایه کسانی چون دکتر زرین‌کوب و دکتر یوسفی که نظریاتشان و سلیمانه‌هاشان درباره شعر نو و شاعران نوپرداز با دیدگاه‌های «مدرن» موافق نبوده نیز اثری نیست، امّا تابخواهیدسرشار است از نوشته‌های بی‌مایه جنجالی روزنامه‌نویسان که در دفاع یا به مخالفت از نظریاتشان قلم فرسایی کرده‌اند.

مؤلف در طی چهار جلد اوراقی که به عنوان «تاریخ تحلیلی شعر نو» به چاپ سپرده است هیچ گاه به تعریف هیچ یک از اجزای سخن و معیارهای نقد خود نپرداخته است. حتی مقصود خود را از کلمات «تاریخ»، «تحلیلی»، «شعر» و «نو» هم روشن نکرده است؛ فقط می‌گوید: «شعر نو اصطلاحاً به اشعاری گفته می‌شود که آزاد از تعهدات سنتی نسبت به اوزان قراردادی و فافية‌ها و ایمازها و تلمیحات و کنایات... باشد» (۱/۱).

گمان نمی‌رود که مؤلف به درستی خود متوجه باشد که چه دارد می‌گوید. غرض از «اوزان قراردادی» چیست؟ آیا تماعی این شرایط باید در یک «شعر» جمع شود تا «نو» باشد یا یکی از آنها؟ بعد است که در هر شعری همه این شرط‌ها جمع باشد. پس باید پذیریم که از نظر مؤلف شعری که آزاد از یکی ازین «تعهدات سنتی» باشد می‌تواند «نو» شمرده شود. در آن صورت تازه اول بحث خواهد بود. مثلاً اگر غزل سرایی ایماز تازه‌ای آورد آیا شعر مصدق «شعر نو» خواهد شود؟ اگر قصیده‌پردازی تلمیح تازه‌ای آورد آیا شعرش نو است؟ اگر مشتوى پردازی کنایه تازه‌ای آورد آیا «شعر نو» گفته است؟ تازه از همه این‌ها که بگذریم

پشتکار دهخدا در فراهم آوردن این کتاب به کار رفته که به ادعای مؤلف هدف آن «تاریخ جامعه شناختی شعر نو در ایران از آغاز تا سال ۱۳۵۷» است که ناچار در چهارجلد و سه هزار صفحه تدوین شده است. اما وقتی به ورق زدن کتاب می‌پردازیم می‌بینیم این کتابی است که پیش از آن که به وسیله مؤلف «تألیف» شده باشد عده‌ای آن را قبلًا خوانده‌اند و مؤلف، هنوز از بخش‌های از تالیف خود خبر ندارد! شاید این حرف باعث تعجب بعضی از خوانندگان شود؛ در توضیح آن به عرض می‌رسانم:

این کتاب به جای چهارجلد و حدود سه هزار صفحه می‌توانست یک جلد صد صفحه‌ای باشد، همچنان که می‌توانست پنج جلد و شش جلد باشد. اصلاً چرا هفت جلد نشد؟ عدد مقدس هفت را باید از یاد برد. هنوز هم مردم دنیال کلیات هفت جلدی «رستم نامه» و «اسکندرنامه» و «طوفان البکا» هستند. نه تنها عامه مردم که طبقه تازه به دوران رسیده بسایر «دکور» خانه‌هاشان در جستجوی کتاب‌هایی ازین دست هستند. چرا مؤلف به چهارجلد قناعت کرده است؟ ممکن است بگویید

«غیر ازین شعرها و مقاله‌هایی که سرهم کردم چیز دیگری درباره شعر نو نیافم» نباید حرف او را پذیرفت. هنوز روزنامه‌ها و مجله‌های بسیاری هست که او آهارا ورق نزد است. مطبوعات مادر چهل سال گذشته همیشه صفحاتی را به شعر نو و به بحث و جدل درباره آن اختصاص داده‌اند و ازین نظر با شعر نو و دوستان آن در ارتباط بوده‌اند. در

قیاس با مقاله‌های نقد و بررسی که نسونه‌های بسیاری از آنها را در صفحات چهارجلدی «تاریخ تحلیلی شعر نو» می‌توان یافت تمام مجله‌های عصر آخرین شاه ایران سرشار است از انشاهی توحالی با لحن و ثری گاه معقول تر و قابل فهم‌تر از آن‌چه در صفحات این چهار جلد آمده است شاید خوانندگان بگویند «تهران مصور» یا «امید ایران» و یا «روشنفکر» که مرجع معتبری برای تحقیقات

نوشتۀ ایرج پارسی نژاد درین سال‌ها نشر کتاب‌هایی که متنضم مجموعه مقاله‌ها یا نوشته‌ها و آثار و اسناد گذشتگان باشد رواج بسیار گرفته است. گویا این گونه کتاب‌ها خردیاران کافی دارد، تا آن جا که کتاب انتشار یافته به چاپ‌های مکرر می‌رسد و گردآورنده و ناشر را به اجر خود می‌رساند. در روزگاری که خلاقیت فکری و هنری اصیل در جامعه ماکاستی گرفته، در دسترس قرار دادن آثار گذشتگان، اگر از اندیشه و هنری برخوردار باشد، می‌تواند کاری سودمند باشد. اما متأسفانه باید گفت بسیاری ازین گونه کتاب‌های تازه نشر یافته، با همه ظاهر فربیا و پرمدعای خود، مجموعه‌ای از نوشته‌ها هستند که به راستی ارزش چاپ دوباره را نداشته‌اند.

کتاب «تاریخ تحلیلی شعر نو»، که مؤلف آن را «تاریخ جامعه شناختی شعر نو در ایران» خوانده است، یکی ازین گونه آثار است که آن را باید یکی از محصولات جدید صنعت کتاب‌سازی دانست.

مؤلف که لیسانسی اقتصاد و بازارگانی است، مدعی است که مدت ده سال و روزی دوازده ساعت برای فراهم آوردن این «کتاب» صرف وقت کرده است. اما اگر در مدخل کتابخانه‌های موردن‌رجوع او دستگاه زیراکس وجود می‌داشت این ده سال به چند ماه، و روزی دوازده ساعت به چهار - پنج ساعت کاهش می‌یافتد.

مهم این نیست که زیراکس کردن «شعر»‌ها و «مقاله»‌های دیگران چند روز یا چند سال طول کشیده، مهم این است که برین کشکول بریده‌های مطالب روزنامه‌ها و مجله‌ها درباره شعر نو عنوان فریبنده «تاریخ تحلیلی شعر نو» نهاده شده است. وقتی از دور به حجم کتاب و قلمرو مورد ادعای آن نگاه می‌کنیم، باید پذیریم که دانشی از جنس دانش ادبی «ج ولک» و پشتکاری از نوع

خودشان بوده‌اند در خور، هیچ گونه ترجیبی نیست.

با آن که اثر قلم «مؤلف» درین چهار جلد کتاب بسیار ناچیز است و تنها در جمله‌های پیوند دهنده‌ای که در خلال نقل قول‌ها می‌آورد می‌توان اثر او را دید، در مدخل هر دوره تاریخی گزارش بسیار سطحی و روزنامه‌ای از اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران می‌آورد تا به گمان خود تحولات شعر نورادر زمینه اوضاع اجتماعی بررسی کرده باشد و به ادعای خود «تاریخ جامعه شناختی شعر نو در ایران را از آغاز تا سال ۱۳۵۷» بنویسد. به این ترتیب مؤلف ادعای نوعی «جامعه‌شناسی ادبی» می‌کند، یعنی آن که معلوم کند در «تحلیل» خود مبانی کدام یک از مکتب‌های جامعه‌شناسی ادبیات را در نظر داشته است، مثلاً از اصول مکتب‌های اسکار پیتر یا لوکاج و یا گلدن از کدام یک پیروی کرده است؟

تا آن جا که ما می‌دانیم هرگز کسی در ادبیات اروپایی به جامعه‌شناسی شعر نپرداخته است؛ زیرا که شعر قلمرو چند معنای زبان و عرصه مجازها و

مؤلف «تاریخ تحلیلی شعر نو» چه اقرار کند چه انکار، در نظریه و در عمل، مدافعه صاف «شاعران» معروف به «موج نو» است.

اگر کسی به تعبیر مؤلف «آزاد از تعهدات سنتی نسبت به اوزان قراردادی و....» کلماتی را سر هم کرد آیا اساساً اثر او را می‌توان در مقوله «شعر قرارداد یانه؟

می‌بینید که وقتی مؤلفی از موضوع اصلی و عنوان تأثیف خود تعریف علمی روشنی نداشته باشد چگونه می‌تواند از اصطلاحات عجیب و غریبی مانند «ساخت پازلی» و پیجیده غیرخطی و مدرن» (۱۹۹۳) خبر داشته باشد؟

طرح نظریه‌های تفنن‌آمیز

برخلاف مؤلف که معیار خود را در «تحلیل» تاریخ شعر نو روشن نکرده ما معیارهای خود را درین بررسی مشخص می‌کنیم و پیش‌بیش یادآور می‌شویم که این بررسی ناظر است به «شعر نو فارسی» و غرض از شعر کلامی است که حداقل گروه کوچکی از فارسی زبانان آن را به شعر بودن پذیرفته باشد؛ یعنی اگر پنج میلیون خواننده شعر در ایران باشد (از حد خوانندگان حافظ تا خوانندگان نیما یوشیج) دست کم پس از سی سال که از نشر دفتر شعری گذشت، از میان این پنج میلیون، پنج نفر، فقط پنج نفر (به غیر از خود شاعر و خانواده‌اش) کسانی باشند که اثری از آثار آن دفتر را به یاد داشته باشند و از آن به عنوان شعر یاد کنند، و گرنه «شعر» ای که حتی خود شاعرش هم آن را فراموش کرده باشد طبعاً نمی‌تواند موضوع چنین کتابی قرار گیرد. اما متأسفانه غالب آثار مورد بحث مؤلف ازین گونه است که حتی پنج نفر را هم نمی‌توان پیدا کرده که آن آثار را «شعر» بشناسند ولی البته در «نو» بودن آنها می‌توان بحث کرد و با تعریف نقل شده از مؤلف می‌توان آنها را «نو» شمرد.

متأسفانه نو و پنج درصد از موارد مورد استفاده درین کتاب می‌بینیم که مؤلف در جستجوی «نو» است نه «شعر»، آن هم شعر «فارسی». اگر روی کلمه «فارسی» تأمل و تأکید کنیم که غرض از آن زبانی است که همه مردم ایران و جماعت شعر فرانسه تصدیق شد بعد نام شاعران «سور رئالیست» برایشان نهادند. بستانابراین طرح «نظریه‌های تفنن‌آمیز» افریقاًی می‌خواند (اگر الفاظ او به احتمال آفریقاًی باشد) (۶۰۸/۲)، اگر خود کلمات را در نیابند، به طریق اولی، «زبان شعر» او را هم در نخواهند یافت. بخش عده مطالب چهار جلد «تاریخ تحلیلی شعر فارسی» وقف نقل نظریاتی است درباره انواع

قابل توجه مؤسسات کشاورزی
تولیدکنندگان ماشین آلات کشاورزی
صنایع غذایی - دست اندر کاران و علاقه مندان
به کشاورزی و دامپروری*

حضور در دو میان نمایشگاه
کشاورزی تبریز

۲۱ - ۱۸ آبان

بدین وسیله به اطلاع عموم می‌رساند، دومین نمایشگاه سراسری فرآورده‌ها و ماشین آلات کشاورزی و دامی همراه با برگزاری تور سنه روزه اختصاصی نمایشگاه و گشت سیاحتی شهر تبریز با همکاری نشریه دام و کشت و صنعت در تاریخ ۱۸-۲۱ آباناه سال‌جاری در شهرستان تبریز برگزار می‌گردد.

جهت اطلاع از چگونگی و شرایط برگزاری این نمایشگاه با شماره تلفن: ۸۸۴۲۷۳۰ و نمبر ۸۸۳۲۳۶۱ تهران یا دفتر تبریز تلفن: ۰۴۱-۳۷۳۸۵۱ تماس حاصل فرمائید.

دیرخانه برگزاری دومین نمایشگاه سراسری فرآورده‌ها و ماشین آلات کشاورزی و دامی تبریز

داده شده است؟ این همان تکرار ناشیانه و دست و پا شکسته رکن «مفولون» است که مصراع‌ها در آن کوتاه و بلند شده‌اند. عجیب این جاست که می‌نویسد: «افسوس که این وزن بسیار نو و قابل انعطاف مورد توجه قرار نگرفت و حتی خود شیائی نیز تشبیش نکرد» (۴۰۱/۱) برای اطلاع مؤلف باید یاد آوری کنم که چندین شعر درین وزن در سال‌های دهه چهل در دست است. از جمله محمود کیانوش چندین شعر درین وزن با تسلط ورزیدگی بیش از شیائی دارد.

از همین مقوله ناگاهی مؤلف از اجزاء سخن خویش است وقتی در بحث آشفته می‌خواهد «وحدت تجربه» را در شعر نیما، در قیاس با مولوی و منوچهری و فرنجی نشان دهد. به اصل دعوی بی‌پایه او کاری نداریم، اما به این بخش از نوشته او درباره مولوی توجه کنید که می‌نویسد: در شعر مولوی می‌بینیم که تمام ایات حاوی تصاویر هم مضمونند. تمام شعر از یک وحدت درونی برخوردار است. و این امر فقط در شعر عرفای ما که وحدت وجودی هستند اتفاق می‌افتد. (به نظرم یکی از راه‌های تشخیص و شناخت نظرگاه شاعر عارف وحدت وجودی همین است. قصدم راه بردن به بیش حافظ است که هنوز همه چیزش در پرده است.) (۱۳۵/۱)

«مؤلف» ما اگر معنی «وحدت وجود» را می‌دانست این چنین پریشان حرف نمی‌زد. آنچه درباره حافظ گفته شیرین تر است. خواست بیش حافظ را هم در یک جمله روشن کند. او باید بداند اولاً «وحدت وجود» مفهوم خاصی است در عرفان ابن عربی و اتباع او که مولانا از بنیاد با آن مخالف است. ثانیاً اگر «وحدت وجود» را به معنای من درآوردن ملاک قواردهم مگر صائب وحدت وجودی نبوده است؟ پس چرا شعرهای او که در اثبات وحدت وجود است آن چنان پریشان و پراکنده است؟

باری، اگر بخواهم همه نکته‌های را که در حاشیه «تاریخ تحلیلی شعر نو» یادداشت کرده‌ام بنویسم این بررسی ازین هم درازتر می‌شود. ازین قبیل که مخلب (بر وزن عروضی «فع لُن») را مُخلب (بر وزن عروضی فعلون) خوانده و اعراب‌گذاری کرده (۲۰۳/۴) و در نتیجه وزن شعر منوچهر نیستانی را خراب کرده و یا نادرستی‌های دستوری و انشائی بسیار که باید از آن درگذرم. اما از یک اصل بنیادی نمی‌توان درگذشت. و آن این

محبوبیت چنین شعری را، دست کم با ارایه آمار چاپ‌های متعدد آن نشان دهد و گرفته عین همین ادعای را در مورد کتاب‌های دیگر نیز می‌توان کرد.

مؤلف ظاهراً معنی بسیاری از عبارات خود را به درستی نمی‌فهمد. مثلاً درباره شعر «رهگذر» از منوچهر شیائی می‌گوید: بهترین شعری است که تا به امروز با «آهنگ کلمه» به شعر وزن داده شده است. (۴۰۱/۱) مؤلف نمی‌داند که وزن (ایقاع) تکرار متناسب یک عنصر آوایی است که تعبیر دیگرش «آهنگ کلمات» است. برای این که خواننده‌گان متوجه شوند پاره‌ای از شعر شیائی را نقل می‌کیم تا بی‌خبری مؤلف را از مفهوم «وزن» و «آهنگ» دریابند.

استعاره‌ها و رمزهای شعری که یک معاشر داشته باشد شعر نیست. این است که تمام مطالعات در حوزه «جامعه‌شناسی ادبیات» بر محور ادبیات داستانی Fiction حرکت کرده است. پس باید مؤلف خود مکتبی ابداع کرده باشد که در این صورت جای شادمانی است؛ زیرا در برابر آن چندمتکر اروپایی که عقل‌شان نرسیده به «جامعه‌شناسی شعر» پردازند یک محقق متکر شرقی صاحب‌کشف و کرامت‌شده و مکتبی نوین پدید آورده که به جای جامعه‌شناسی رومان و داستان به جامعه‌شناسی شعری پردازد. امام‌تأسفانه مؤلف در هیچ‌جای کتاب مبانی «جامعه‌شناسی شعر» را برای ما که خیلی هم مشتاق آشنازی با چنین علمی هستم، توضیح نداده است. او تنها ادعای کرده است که کتابش «تاریخ جامعه‌شناسی شعر نو» است.

تنها قرینه‌ای که می‌توان پیدا کرد همان گزارش‌های کوتاه روزنامه‌ای است از اوضاع سیاسی و حوادث تاریخی در هر دوره و این حرف مکرر مردود که «ادبیات هر عصری مناسب شرایط تولید و مصرف» آن عصر است. بنابراین مثلاً ادبیات دوره بازگشت ادبی مناسب عصر فشوادی -بورژوازی و ادبیات دوره رضاشاهی چنین و چنان است. و این حرف مکرر را در سراسر کتاب، در حاشیه مقاله‌ها و شعرهای این و آن تکرار می‌کند.

مؤلف از ادبیات جهانی هم، به طور مستقیم، بی‌خبر است و از آن‌چه که دیگران به یکی از زبان‌های اروپایی درباره شعر مدرن ایرانی گفته و نوشته‌اند خبری نمی‌دهد، تنها از روی ترجمه‌های ابتو و غلط روزنامه‌ها و مجله‌ها از «مدرنیسم» لاف می‌زند. برای نمونه نگاه کنید به اظهارنظرش درباره شاعره موهوم بیلی تیس و ترانه‌هایش (۱۸۲/۲) و به این عبارت او توجه کنید: «مزاعیر» ظاهراً کلمه‌ای لاتین و نام کتاب داد پیامبر است (۴۳۶/۲)

اظهارنظرها و داوری‌های پراکنده مؤلف درباره شاعران غالباً بر بنیاد «ادعاست و جنبه برهانی و اثباتی ندارد. مثلاً می‌گوید شعری به نام «نوعروس» از شخصی موسوم به «امان الله احسانی» در مجموعه «جهیز» که گویا «شعر مشهور و محبوب بوده سال‌های سال ورد زبان‌ها بوده» (۵۲۷/۲)

کدام زبان‌ها؟ چه کسی در کجا چنین شعری را بر زبان آورده و به یاد دارد؟ باید شهرت و

مؤلف می‌توانست با گزیدن یک روش کلمی مشخص، که هیچ گونه جانبداری از جناح‌های مدعی، تصویری جامع و روشن از تحولات تاریخی شعر نو به دست دهد.

گام

بر می‌دارد

پشتیش در زیر بار آمالش خم

می‌بیچد در بیچ کوچه و پس کوچه‌ها

هردم گودالی پایش را پیچانده

می‌افتد به زمین

با دستان خونین بر می‌خیزد

از زیر طاقی‌های تاریک (... ۴۰۱-۴۰۰/۱)

معلوم نیست کجای این «شعر» بهترین شعری را

است که تا به امروز با «آهنگ کلمه» به شعر وزن

می توان فهرستی از شاعران با اهمیت و اثرگذار و ماندنی این صدالله از دهخدا و بهارگرفته تائیما و شاملو و اخوان و نادرپور و فروغ و سپهری و جوانها و جوانترها را با روش علمی بر معیار ضوابطی از قبیل آمار تیراز کتاب‌های ایشان، میزان شعرهایی که در حافظه جمعی فرهیختگان و دوستداران شعر باقی گذاشته‌اند و ابداعاتی که در کارشان داشته‌اند فراهم آورد. این کار با افزودن یکی از بهترین مقاله‌هایی که در بررسی خصوصیات شعری ایشان نوشته شده، همراه با زندگی‌نامه مختصر و کتاب‌شناسی آثارشان کاری است سودمند که می‌تواند مرجعی برای شعر معاصر ایران باشد. خواننده‌ای که چنین کتابی را در دسترس داشته باشد سالم‌ترین شناخت و داوری را درباره شعر صدالله معاصر ایران خواهد داشت؛ اما «تاریخ تحلیلی شعر نو» بیشتر گزارش آشته احوال و آثار جماعتی از مدعیان شعر و شاعری است که در تدوین آن تنهای گروهی از روزنامه‌نویسان و شاعران ناکام مشارکت داشته‌اند.

می‌گردد. درین میان شاملو و سپهری و فروغ وجه‌المصالحه مؤلف اندکه از آبروی ایشان برای کسب اعتبار و توجیه بی‌طرفی خود سود می‌جوید. در حالی که مؤلف و همه آن کسانی که او به توجیه نظریاتشان پرداخته است بعداز سی سال «شعر موج نو» و «شعر حجم» هنوز توانسته‌اند یک شعر، به صورت و معنی در حد و ارزش «یغمای شب» خانلری، «کارون» تولی؛ «ستاره دور» نادرپور، «کوچه» مشیری، «زمستان» اخوان، «مرگ ناصری» شاملو، «غزل بنزای درخت» کسرایی، «شبگیر» سایه، «صدای پای آب» سپهری، «گل باغ آشایی» م. آزاد، «اسب سفید و حشی» آتشی، «غزل‌لواره» خوئی و «کوچ بتنشه‌ها» شفیعی کدکنی ارایه کنند. حرف آخر این که اگر قرار است به جای پر کردن کتاب‌های پر جم تو خالی از نوع «تاریخ تحلیلی شعر نو» تصویری جامع، برکنار از حب و بغض‌های جاهلانه و برچسب‌های «محافظه کار» و «میانه رو» و «پیشو» از شعر صد ساله اخیر ایران به دست داده شود، راه این است:

که مؤلف می‌توانست با گزیدن یک روش علمی مشخص، بی‌هیچ گونه جانبی از جناب‌های مدعی، تصویری جامع و روشن از تحولات تاریخی شعر نوبه دست دهد. اما به جای این کار او با سر هم‌بندی کردن مقاله‌های جنجالی روزنامه‌ها و مجله‌ها فرستت یک کار پژوهشی سودمند را به تباهی کشانده است. او در حالی که از هوشگ ایرانی و محمدعلی جواهری و تندرکیا و غلامحسین غریب به عنوان پیشووان شعر نوبه تفصیل سخن رانده از سهم پرویز خانلری، فریدون تولی و نادرپور در گذشته و یا به خلاصه ترین شکل از ایشان یاد کرده و از مقاله‌های بسیارشان در توضیح و توجیه نظریاتشان نقل قولی نکرده است. مؤلف «تاریخ تحلیلی شعر نو» چه اقرار کند و چه انکار، در نظریه و در عمل، مدافعان صفت «شاعران» معروف به «موج نو» است که در برابر خانلری و تولی و نادرپور و مشیری و سایه و کسرایی و حتی اخوان ثالث قرار گرفته‌اند؛ چراکه اینان زبان فارسی را به نیکی پاس داشته‌اند و شعرهای شان چهل سال است دست به دست

پژوهش خبرنگار در شهرستانها

یک روزنامه در شرف انتشار برای پوشش خبری در سراسر کشور علاقمندان آشنا به حرفه روزنامه‌نگاری را به همکاری فرامی‌خواند

شرطی:

- آشنا به اصول روزنامه‌نگاری حرفه‌ای
- متعهد به اصول روزنامه‌نگاری و قوانین جاری کشور و منافع ملی
- داشتن حسن شهرت مطلق
- سپردن تعهد برای عدم دخالت دادن تمایلات شخصی - گرایش‌های سیاسی و یا منافع افراد گروهها - در کار روزنامه‌نگاری

متقابلان سوابق تجربی و علمی خود را به لشالی مبذوق پستی
۰۵۱۰۰۰۱۳۴۰۰ تهران پاکسازی ۸۸۳۷۶۷ ارسال نمایند.

عکس هایتان را امانت دهید

نشریه گزارش از هموطنان فرهنگ پژوه فود تقاضا دارد عکس‌های فبری - تاریخی - مناظر - بناهای تاریخی و ... را با ذکر مشخصات برای مدتی به این واحد امانت دهند. عکس‌های متنفذ با ذکر نام فرستنده، مورد استفاده قرار فواهد گرفت و به همراه هدیه ای باز پس فرستاده فواهد شد. عکس‌های استفاده نشده نیز به فرستنگان مقتض آن‌ها عودت داده می‌شود.

توجه:

حتماً با پست سفارشی ارسال شود.

نشانی: تهران - صندوق پستی ۱۴۰۵-۵۴۶۷